

Sygn. akt **VII Pa 20/17**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 10 kwietnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Kuźniacka-Praszczyk (spr.)

Sędziowie: SSO Mirosław Major

SSO Przemysław Horak

Protokolant: St. Sekr. Sąd. Grażyna Skrzypek

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2017 r. w Poznaniu

sprawy z powództwa J. S.

przeciwko Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w W.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionego przez pozwaną

od wyroku Sądu Rejonowego w Środzie Wielkopolskiej

z dnia 30 września 2016 r. sygn. akt IV P 29/16

1. oddała apelację,
2. zasądza od pozwanej na rzecz powoda 1350 zł (tysiąc trzysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej.

SSO Mirosław Major SSO Małgorzata Kuźniacka-Praszczyk SSO Przemysław Horak

Sygn. akt VII Pa 20/17

UZASADNIENIE

W pozwie z 11 lutego 2016 r. powód J. S., reprezentowany w toku procesu przez radcę prawnego A. K., wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w W. 83.104,80 zł (12- miesięczne wynagrodzenie) tytułem odszkodowania za bezprawne rozwiązanie stosunku pracy z powołania. Jednocześnie wniósł o obciążenie pozwanej kosztami postępowania według norm przepisanych.

Pozwana Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w W., reprezentowana przez radcę prawnego R. P., wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda kosztów postępowania, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 30 września 2016 r. Sąd Rejonowy w Środzie W.. w sprawie o sygn. akt IV P 29/16 w punkcie 1 zasądził od pozwanej na rzecz powoda tytułem odszkodowania kwotę 20.776,20 zł brutto, w punkcie 2 w pozostałym zakresie powództwo oddalił, w punkcie 3 koszty postępowania rozdzielił pomiędzy stronami stosunkowo i na tej podstawie

zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.039 zł tytułem zwrotu części uiszczonej w sprawie opłaty sądowej od pozwu (ppkt a), zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 270 zł tytułem zwrotu części kosztów zastępstwa procesowego (ppkt b), w punkcie 4 wyrokowi w pkt 1 nadał rygor natychmiastowej wykonalności co do kwoty 6.925,40 zł brutto.

Postanowieniem z dnia 10 października 2016 r. Sąd Rejonowy w Środzie W.. sprostował oczywistą omyłkę rachunkową zawartą w pkt 3b wyroku Sądu Rejonowego w Środzie W.. z dnia 30 września 2016 r. poprzez dokonanie zapisu: „zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 2.025 zł tytułem zwrotu części kosztów zastępstwa procesowego” zamiast zapisu: „zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 270 zł tytułem zwrotu części kosztów zastępstwa procesowego”.

Postanowieniem z dnia 7 listopada 2016 r. Sąd Rejonowy w Środzie W.. na podstawie art. 395 § 2 kpc uwzględniając zażalenie strony powodowej z dnia 21 października 2016 r. na postanowienie z dnia 30 września 2016 r. ujęte w pkt 3b wyroku z dnia 30 września 2016 r. w sprawie IV P 29/16 sprostowane postanowieniem z dnia 10 października 2016 r. w przedmiocie kosztów zastępstwa procesowego uchylił postanowienie z dnia 10 października 2016 r. oraz postanowienie z dnia 30 września 2016 r. ujęte w pkt 3b wyroku z dnia 30 września 2016 r. w sprawie IV P 29/16 (pkt 1), zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1.350 zł tytułem zwrotu części kosztów zastępstwa procesowego (pkt 2).

Postanowieniem z dnia 31 stycznia 2017 r. Sąd Rejonowy w Środzie W.. uzupełnił postanowienie z dnia 7 listopada 2016 r. o rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów postępowania związanych z wniesieniem przez stronę powodową zażalenia na postanowienie z dnia 30 września 2016 r. ujęte w pkt 3b wyroku z dnia 30 września 2016 r. i na podstawie art. 102 kpc odstąpił w tym zakresie od obciążenia strony pozwanej kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego strony powodowej.

Powyższy wyrok sąd rejonowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych:

Powód J. S. podjął pracę u pozwanej na podstawie umowy o pracę od dnia 6 grudnia 2002 r.

Z dniem 8 grudnia 2003 r. powód został powołany - na podstawie art. 68 § 1 kp i art. 5a ust. 2 ustawy z dnia 29 grudnia 1993 r. o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa - na stanowisko Kierownika (...) Biura Powiatowego (...) Oddziału (...) Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy.

Tytułem wynagrodzenia za pracę powód otrzymywał ostatnio miesięcznie 6.925,40 zł.

W wyniku wyborów, które odbyły się w dniu 16 listopada 2014 r., powód został wybrany na Radnego Powiatu (...) na czteroletnią kadencję. Powód poinformował pracodawcę o wyborze na radnego powiatu składając stosowne zaświadczenie. Informacja ta została umieszczona w aktach osobowych powoda. Powód jest radnym powiatowym w Powiecie (...) od 2006 r.

Powód wykonywał swoją pracę bez zastrzeżeń, nie otrzymał upomnień, nagan. Otrzymywał nagrody. (...) Biuro pod kierownictwem powoda w rankingu biur powiatowych było w czołówce zestawienia.

W dniu 4 lutego 2016 r. pozwana wręczyła powodowi akt odwołania ze stanowiska, powołując jako podstawę prawną art. 70 § 1 kp i art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Tego samego dnia pozwana poinformowała powoda w odrębnym piśmie, że stosunek pracy powoda zostanie rozwiązany z upływem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia, tj. ze skutkiem na dzień 31 maja 2016 r. W okresie wypowiedzenia został powodowi udzielony urlop wypoczynkowy, a po jego wykorzystaniu powód został zwolniony z obowiązku świadczenia pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia.

Decyzja o odwołaniu nie zawierała uzasadnienia. Powodowi nie wyjaśniono przyczyn rozwiązania stosunku zatrudnienia.

Przed złożeniem powodowi aktu odwołania ze stanowiska, pozwana nie poinformowała o decyzji Rady Powiatu (...), a przede wszystkim nie zwróciła się do Rady o wyrażenie zgody na rozwiązanie z powodem stosunku pracy. Dopiero w dniu 22 marca 2016 r. pozwana skierowała do Rady Powiatu (...) wniosek o podjęcie uchwały o wyrażeniu zgody na rozwiązanie stosunku pracy z powodem. Pozwana w piśmie kierowanym do Rady Powiatu wskazała, że u podstaw zamierzonego rozwiązania stosunku pracy nie leżą zdarzenia związane z wykonywaniem przez radnego mandatu. Innych przyczyn odwołania nie określono.

Rada Powiatu (...) uchwałą nr 107/ (...) z 28 kwietnia 2016 r. nie wyraziła zgody na rozwiązanie stosunku pracy z powodem. Uchwała Rady nie została zakwestionowana w trybie administracyjnym.

Powód obecnie jest osobą bezrobotną.

Dokumenty zebrane w sprawie sąd I instancji uznał za wiarygodne.

Sąd I instancji oddalił wniosek powoda o przeprowadzenie dowodu z pisma Prezesa i Przewodniczącego Rady Powiatowej (...) Izby Rolniczej we W. z 10 lutego 2016 r., ze zdjęcia statuetki Gminnego Związku (...) w K. przyznanej powodowi dnia 4 września 2016 r. i ze zdjęcia statuetki przyznanej przez Starostę (...) dnia 4 września 2016 r. na okoliczność uznania zasług i zaangażowania powoda w świadczonej pracę oraz jego profesjonalizmu zarówno ze strony społeczności rolniczej i władz powiatu uznając, że wskazane okoliczności pozostają bez związku z przedmiotem postępowania.

Sąd I instancji oddalił wniosek pozwanej o przesłuchanie w charakterze świadka K. A. zgłoszony na okoliczność ustalenia przyczyn odwołania powoda ze stanowiska Kierownika (...) Biura Powiatowego (...) Oddziału (...) uznając, że wniosek na wskazaną okoliczność nie przyczyni się do ustalenia kwestii istotnych w sprawie i spowoduje nieuzasadnione przedłużenie procesu.

Sąd I instancji ograniczył dowód z przesłuchania stron do przesłuchania powoda, ponieważ pozwana reprezentowana przez Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa nie stawiała się na wyznaczony termin rozprawy i to pomimo wcześniejszego wniosku pełnomocnika pozwanej o odroczenie rozprawy celem umożliwienia złożenia przez pozwaną wyjaśnień.

Zeznania powoda sąd I instancji uznał za wiarygodne.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny sąd rejonowy uznał, że powództwo okazało się w części zasadne.

Sąd I instancji przytaczając treść art. 2, art. 68, art. 70 § 1, 2 i 3 kp wskazał, że powód był pracownikiem, którego stosunek pracy z pozwaną Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa nawiązał się na podstawie powołania. W dniu 4 lutego 2016 r. powód otrzymał akt odwołania z zajmowanego stanowiska wraz z informacją, że stosunek pracy zostanie rozwiązany z upływem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia.

Jednocześnie, jak wskazał sąd I instancji, zgodnie z treścią art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1445) rozwiązanie z radnym stosunku pracy wymaga uprzedniej zgody rady powiatu, której radny jest członkiem. Zdanie drugie tego przepisu stanowi, że rada powiatu odmówi zgody na rozwiązanie stosunku pracy z radnym, jeżeli podstawą rozwiązania tego stosunku są zdarzenia związane z wykonywaniem przez radnego mandatu.

Sąd I instancji zaznaczył, że powołany przepis wprowadza szczególną ochronę stosunku pracy radnych, gwarantując większą niż w przypadku pracowników objętych jedynie ochroną powszechną gwarancję trwałości zatrudnienia. Przepis ochronny obejmuje pracowników-radnych, którzy są zatrudnieni w ramach stosunku pracy niezależnie od tego, na jakiej podstawie powstał. Dotyczy zatem także pracowników powołanych na dane stanowisko (por. wyrok

Sądu Najwyższego z 7 marca 2001 r., I PKN 275/00, oraz wyrok Sądu Najwyższego z 25 lutego 2015 r., II PK 101/14). Zgoda rady jest warunkiem rozwiązania stosunku pracy z radnym. Ochrona stosunku pracy radnego ma na celu umożliwienie radnym, ze względu na szczególną rolę, jaka została powierzona powiatom, jak najskuteczniejszego i najbezpieczniejszego sprawowania funkcji. Następstwem tej ochrony jest ograniczenie swobody podmiotu, który w określony w Kodeksie pracy sposób nawiązał na podstawie powołania stosunek pracy z pracownikiem-radnym, w rozwiązaniu tego stosunku bez zgody rady powiatu.

Sąd I instancji wskazał, że pozwana przed odwołaniem powoda ze stanowiska kierownika nie zwróciła się do Rady Powiatu (...) o wyrażenie zgody na rozwiązanie stosunku pracy z powodem mimo, że wiedziała, że jest on radnym. Pozwana dopiero pismem z 22 marca 2016 r. wniosła o wyrażenie zgody na rozwiązanie stosunku pracy z powodem. Sesja Rady Powiatu została zaplanowana na 28 kwietnia 2016 r. i tego dnia (...) zajęła się wnioskiem pozwanej, nie wyrażając zgody na rozwiązanie z powodem stosunku zatrudnienia.

Sąd I instancji podkreślił, że wprowadzenie wymogu uzyskania uprzedniej zgody rady powiatu oznacza, że pracodawca nie może rozwiązać z radnym stosunku pracy bez uzyskania takiej zgody (wyrażonej w postaci uchwały), a ewentualne złożenie pracownikowi oświadczenia woli zmierzającego do rozwiązania łączącego strony stosunku prawnego bez zgody rady stanowi czynność dokonaną z naruszeniem prawa. Bezprawnego działania pracodawcy nie konwaliduje uzyskanie wymaganej zgody post factum.

Jednocześnie sąd I instancji uznał, że bez znaczenia dla oceny zgodności z przepisami prawa aktu odwołania powoda pozostają okoliczności związane z podjęciem przez Radę Powiatu (...) uchwały o braku wyrażania zgody na odwołanie powoda. Uchwała podjęta została 28 kwietnia 2016 r. jako odpowiedź na wniosek pozwanej z 22 marca 2016 r. Przedmiotowy wniosek pozwanej nie poprzedzał momentu złożenia powodowi skutecznego prawnie oświadczenia o odwołaniu ze stanowiska.

W ocenie sądu I instancji odwołanie ze stanowiska pracownika powołanego - radnego, skutkujące rozwiązaniem stosunku pracy bez uprzedniej zgody rady powiatu stanowi naruszenie art. 22 ust. 2 ustawy o samorządzie powiatowym i jako niezgodne z prawem daje pracownikowi odwołanemu prawo dochodzenia odpowiednio roszczeń określonych w art. 45 kp.

W okolicznościach sprawy przepis art. 22 ust. 2 ustawy o samorządzie powiatowym obligował pozwaną, aby przed wręczeniem powodowi aktu odwołującego go ze stanowiska, będącego jednocześnie decyzją o rozwiązaniu z powodem stosunku pracy nawiązanego na podstawie powołania, zwróciła się do Rady Powiatu (...) o wyrażenie przez nią zgody na rozwiązanie z powodem stosunku pracy. Pozwana tego obowiązku ustawowego nie zrealizowała. Następce zwrócenie się do Rady Powiatu nie konwalidowało niezgodnego z przepisami prawa rozwiązania z powodem stosunku zatrudnienia.

Sąd I instancji wskazał, że pozwana była obciążona dowodem wykazania, że odwołanie powoda ze stanowiska równoznaczne z rozwiązaniem stosunku pracy za wypowiedzeniem, dokonane zostało zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Powoda nie obciążał ciężar dowodzenia, że rozwiązanie stosunku pracy było niezgodne z przepisami prawa, a zwłaszcza nieuzasadnione i powiązane z wypełnianiem przez powoda mandatu radnego.

Zdaniem sądu I instancji pozwana nie określiła w czym upatruje nadużycia przez powoda jego prawa odwołania się od niezgodnego z przepisami prawa rozwiązania stosunku zatrudnienia (art. 8kp). Nie powołała żadnych okoliczności faktycznych, które wskazywałyby, że żądanie odszkodowawcze jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego lub ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa. Pozwana wyraźnie wskazała, że dobór kadr kierowniczych jest autonomiczną decyzją pracodawcy i odwołanie ze stanowiska nie wymaga wskazania przyczyny odwołania.

Sąd I instancji podkreślił, że przedmiotem postępowania nie było dokonywanie ustaleń jakie były przyczyny odwołania powoda ze stanowiska kierownika, bowiem pracodawca w akcie odwołania nie jest zobowiązany do określenia przyczyn, a pracownik nie może odwoływać się do sądu pracy zarzucając, że decyzja o odwołaniu była nieuzasadniona. Podał, że powszechnie znane jest orzecznictwo Sądu Najwyższego, że w pewnych okolicznościach faktycznych

związanych ze szczególnie nagannym postępowaniem pracownika korzystającego z ochrony przed rozwiązaniem stosunku pracy, uwzględnienie roszczenia pracownika wyłącznie z przyczyn formalnych dotyczących zwolnienia może być uznane przez sąd jako sprzeczne z dyspozycją art. 8 kp. Jednakże takie okoliczności nie zostały powołane do końca procesu przez pozwaną, a sąd I instancji działając z urzędu i biorąc pod uwagę całość materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie nie znalazł podstaw do dokonania oceny, że złożone przez powoda odwołanie stanowi nadużycie prawa podmiotowego.

Dalej sąd I instancji wskazał, że w przypadku wadliwego odwołania ze stanowiska pracownikowi podlegającemu szczególnej ochronie - jak w przypadku powoda - przysługują odpowiednio roszczenia z art. 45 kp. Przepis art. 69 kp stanowi, że do stosunku pracy na podstawie powołania stosuje się przepisy dotyczące umowy o pracę na czas nieokreślony z wyłączeniem przepisów regulujących rozpatrywanie sporów ze stosunku pracy w części dotyczącej orzekania o bezskuteczności wypowiedzeń i o przywracaniu do pracy.

Mając powyższe na uwadze oraz uwzględniając żądanie odszkodowawcze powoda sąd I instancji zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę stanowiącą równowartość trzymiesięcznego wynagrodzenia powoda, tj. 20.776,20 zł brutto. Ponad tak ustaloną wartość odszkodowania żądanie pozwu oddalił jako pozbawione podstaw prawnych, ponieważ przepis art. 47 ust. 1 kp w zw. z art. 45 kp znajdujący odpowiednie zastosowanie stanowi, że odszkodowanie, o którym mowa w art. 45 kp przysługuje w wysokości wynagrodzenia za okres od 2 tygodni do 3 miesięcy, nie niżej jednak od wynagrodzenia za okres wypowiedzenia. Okres wypowiedzenia stosunku pracy powoda wynosił trzy miesiące. Podstawą zasądzenia wyższego odszkodowania nie mógł być zatem długi staż pracy i nienaganne wykonywanie obowiązków służbowych.

O kosztach procesu sąd I instancji orzekł na podstawie art. 100 kpc w zw. z § 11 ust. 2 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

W punkcie 4 wyroku na podstawie art. 477² § 1 kpc sąd I instancji nadał wyrokowi z urzędu rygor natychmiastowej wykonalności co do kwoty 6.925,40 zł jako miesięcznego wynagrodzenia powoda.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia złożyła pozwana, zaskarżając wyrok w części oznaczonej pkt 1 i 3, zarzucając mu:

1. naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 227 kpc w zw. z art. 217 § 1 kpc poprzez oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z przesłuchania świadka K. A. na okoliczność przyczyn rozwiązania stosunku pracy z powodem, a w konsekwencji niedokonanie jakichkolwiek ustaleń na okoliczność przyczyn odwołania powoda z zajmowanego stanowiska, pomimo, że okoliczność ta ma istotne znaczenie dla ustalenia, czy Rada Powiatu (...) była uprawniona do odmowy udzielenia zgody na odwołanie powoda, a w konsekwencji ustalenia istnienia przesłanek z art. 8 kp, uniemożliwiających uwzględnienie roszczenia powoda,

2. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 8 kp w zw. z art. 22 ust. 2 ustawy o samorządzie powiatowym przez jego niezastosowanie do żądania powoda zasądzenia odszkodowania, mimo, że powołanie się powoda na szczególną ochronę pracy radnego było sprzeczne ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem przedmiotowego prawa w sytuacji, gdy rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło na podstawie odwołania i nie miało związku z wykonywaniem mandatu radnego.

W związku z powyższym pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego orzeczenia w zaskarżonej części poprzez oddalenie powództwa co do kwoty 20.776,20 zł i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania przed sądem II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Apelująca twierdziła, że pominięcie przez sąd I instancji przyczyn odwołania powoda i braku ich związku z wykonywaniem mandatu radnego w toku ustalania stanu faktycznego sprawy przez oddalenie wniosku o przesłuchanie świadka K. A., a w konsekwencji niedokonanie ustaleń faktycznych w tym zakresie, uzasadnia postawienie zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzutu naruszenia przepisów postępowania.

Podkreśliła, że w sytuacji osłabienia ochrony trwałości stosunku pracy nawiązanego na podstawie powołania oraz braku związku odwołania z pełnieniem funkcji radnego, żądanie powoda zasądzenia na jego rzecz odszkodowania nie zasługuje na ochronę ze względu na to, że oceniać je należy jako oczywiste nadużycie prawa (art. 8 kp).

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swego stanowiska powód eksponował w szczególności, że nie może powołać się na naruszenie zasad współżycia ten kto sam je narusza.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszym rzędzie wymaga podkreślenia, że zgodnie z art. 378 § 1 kpc sąd II instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji, w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu nieważność postępowania. Rozpoznanie sprawy „w granicach apelacji”, wskazane w tym przepisie, oznacza, że sąd odwoławczy między innymi rozpoznaje sprawę merytorycznie w granicach zaskarżenia, dokonuje własnych ustaleń faktycznych, prowadząc lub ponawiając dowody albo poprzestaje na materiale zebrany w pierwszej instancji, ustala podstawę prawną orzeczenia, niezależnie od zarzutów podniesionych w apelacji oraz kontroluje poprawność postępowania przed sądem I instancji, pozostając związany zarzutami przedstawionymi w apelacji, jeżeli są dopuszczalne, ale biorąc z urzędu pod uwagę nieważność postępowania, ostatecznie orzeka co do istoty sprawy stosownie do wyników postępowania (uchwała składu siedmiu sędziów SN z 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07).

Jeżeli sąd drugiej instancji nie uzupełnia postępowania dowodowego ani, po rozważeniu zarzutów apelacyjnych, nie znajduje podstaw do zakwestionowania oceny dowodów i ustaleń faktycznych orzeczenia sądu I instancji, może te ustalenia przyjąć za podstawę faktyczną swojego orzeczenia. W takiej sytuacji jest wystarczające, aby stanowisko to znalazło wyraźne odzwierciedlenie w uzasadnieniu sądu odwoławczego. Podzielając zatem ustalenia faktyczne i konstatacje prawne sądu I instancji, sąd II instancji nie ma obowiązku przeprowadzania na nowo własnej oceny dowodów, powtarzania ustaleń faktycznych, a do wydania orzeczenia wystarcza potwierdzenie argumentów prawnych sądu pierwszej instancji (wyrok SN z 1 października 1998 r., I PKN 363/98, OSNP 1999/21/683, wyrok SN z 8 października 1998 roku, II CKN 923/97, OSNC 1999/3/60, wyrok SN z 15 stycznia 2004 r., II CK 349/2002, Lex nr 599530, LexisNexis nr (...)).

Zaznaczyć również należy, że obowiązek sądu II instancji dokonania merytorycznej, kompleksowej oceny zaskarżonego wyroku nie ma charakteru absolutnego, wyabstrahowanego od treści wyartykułowanych przez skarżącego zarzutów. O ile bowiem, w zakresie naruszenia prawa materialnego treść tych zarzutów ma znaczenie marginalne, o tyle – co się tyczy zarzutów naruszenia prawa procesowego – sąd II instancji jest nimi związany (uchwała SN z 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07). Innymi słowy, jeśli apelujący zarzutów tego rodzaju nie zgłosi, zagadnienie naruszenia przepisów procesowych pozostawać musi poza sferą zainteresowania tego sądu (za wyjątkiem tych przepisów, które przelożyć się mogą na stwierdzenie nieważności postępowania, co w niniejszej sprawie niewątpliwie nie zachodzi).

Mając na uwadze powyższe podkreślenia wymaga, że sąd okręgowy podzielił i przyjął tym samym za własne ustalenia faktyczne sądu I instancji (cyt. wyżej uchwała SN z dnia 31 stycznia 2008 r.). Po zaakceptowaniu ustaleń faktycznych sądu I instancji, również dokonana przez ten sąd ocena prawna nie nasuwała zastrzeżeń co do właściwej wykładni przepisów prawa oraz ich prawidłowego zastosowania. Wobec tego zbędnym było jej szczegółowe powtarzanie w

niniejszym uzasadnieniu (tak postanowienie SN z 22 kwietnia 1997 r., II UKN 61/97; wyrok SN z 5 listopada 1998 r., I PKN 339/98).

Uwzględniając powyższe, w dalszej części uzasadnienia rozważenia wymagały zarzuty podniesione w apelacji (wyrok SN z 9 maja 2013 r., II PK 255/12).

W odniesieniu do zarzutu naruszenia przepisów postępowania, za nieuzasadniony należy uznać zarzut naruszenia art. 227 kpc w związku z art. 217 § 1 kpc poprzez oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z przesłuchania świadka K. A..

Za przedmiot dowodu uznaje się fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (por.m.in. uzasadnienie wyroku SN z 20 października 1975 r., I CR 474/75, OSP 1976, Nr 12, poz. 233). O tym, które fakty są istotne dla rozstrzygnięcia, decyduje przedmiot postępowania w sprawie, a ściślej przepisy mające do niego zastosowanie.

Powód przedstawił w pozwie okoliczności, jego zdaniem kreujące dochodzone roszczenie, które podlegały weryfikacji sądu I instancji w świetle przepisów prawa materialnego, mających zastosowanie w sprawie. Przypomnieć należy, że powód domagał się zasądzenia odszkodowania za bezprawne rozwiązanie z nim stosunku pracy z powołania z powodu braku zgody rady powiatu na rozwiązanie stosunku pracy.

Sąd II instancji podziela pogląd sądu rejonowego, że wniosek o przesłuchanie ww. świadka nie przyczyniłby się do ustalenia kwestii istotnych w sprawie i mógł spowodować nieuzasadnione przedłużenie procesu. Powtórzyć należy za sądem rejonowym, że przedmiotem postępowania nie było ustalenie i ocena zasadności przyczyn rozwiązania z powodem stosunku zatrudnienia. Nie były to zatem okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia. Przypomnieć należy, że zgodnie z brzmieniem art. 70 § 1 kp pracownik zatrudniony na podstawie powołania może być w każdym czasie odwołany ze stanowiska przez organ, który go powołał. Pracownik nie może kwestionować odwołania równoznacznego z wypowiedzeniem umowy o pracę, ze względu na brak uzasadnionej przyczyny, a sąd nie może badać przyczyny odwołania. Przyjmuje się, że odwołanie należy do sfery swobodnego uznania organu, który powołał pracownika na stanowisko i podejmowanie swobodnych decyzji z tego zakresu może być wyłączone jedynie mocą przepisów szczególnych.

W ocenie sądu II instancji rozstrzygnięcie zawarte w zaskarżonym wyroku nie zapadło z naruszeniem art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym w związku z art. 8 kp.

Wskazać należy, że stosowanie art. 8 kp (podobnie jak analogicznego art. 5 kc) oznacza pozbawienie danego podmiotu możliwości korzystania z prawa, które mu w świetle przepisów prawa podmiotowego przysługuje. Prowadzi to więc zawsze do osłabienia zasady pewności prawa i przełamuje domniemanie korzystania z prawa w sposób zgodny z zasadami współżycia społecznego i jego społeczno-gospodarczym przeznaczeniem. Z tego względu zastosowanie przez sąd konstrukcji nadużycia prawa jest dopuszczalne tylko wyjątkowo i musi być, zgodnie z ustalonym stanowiskiem orzecznictwa i doktryny prawa, szczegółowo uzasadnione. Uzasadnienie to musi wykazać, że w danej indywidualnej i konkretnej sytuacji, wyznaczone przez obowiązujące normy prawne typowe zachowanie podmiotu korzystającego ze swego prawa, jest ze względów moralnych, wyznaczających zasady współżycia społecznego, niemożliwe do zaakceptowania, ponieważ w określonych, nietypowych okolicznościach zagraża podstawowym wartościom, na których opiera się porządek społeczny i którym prawo powinno służyć (por. na przykład wyrok Sądu Najwyższego z 6 kwietnia 2011 r., II PK 254/10).

Sytuacja taka nie miała jednakże miejsca w niniejszej sprawie. Sąd I instancji ustalił, że po stronie powoda nie wystąpiły szczególne okoliczności, które uzasadniałyby wyłączenie możliwości korzystania przez niego z prawa do odszkodowania.

Odwołanie się do klauzul generalnych w prawie pracy przez postawienie pracownikowi zarzutu nadużycia prawa podmiotowego lub sprzeczności jego roszczeń z zasadami współżycia społecznego polega na zupełnie wyjątkowej dopuszczalności unicestwienia uprawnień pracowniczych, która może mieć miejsce wyłącznie w sytuacjach, w których pracownik podejmuje lub dopuszcza się działań ewidentnie sprzecznych ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem

prawa lub zasadami współzycia społecznego, które wystarczająco dyskwalifikują przysługujące mu roszczenia pracownicze. Wszystko to oznacza, że klauzule generalne w prawie pracy nie mogą prowadzić do pozbawienia pracownika roszczeń z ważnie zawartych umów prawa pracy, jeżeli pracownikowi nie można postawić zarzutu dopuszczenia się zachowań ewidentnie sprzecznych z prawem lub z zasadami współzycia społecznego (por. na przykład wyrok Sądu Najwyższego z 10 lutego 2005 r., II PK 204/04).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego zastosowanie art. 8 kp mieści się w granicach swobodnego uznania sędziowskiego. Wynika więc z tego, że konieczne jest w takim przypadku uwzględnienie całokształtu okoliczności sprawy. Uwzględniona powinna zostać więc także „zasada czystych rąk”. Zasada ta polega na tym, że ochrony przewidzianej w art. 8 kp (5 kc) może żądać jedynie ten, kto sam postępuje nienagannie. Także i w tym aspekcie uznaje się, że odmowa skorzystania z prawa podmiotowego wymaga ostrożności i może dotyczyć jedynie okoliczności wyjątkowo rażących i nieakceptowanych ze względów aksjologicznych (zob. Z. Hajn: W kwestii pojmowania „zasady czystych rąk” w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w: Z aktualnych zagadnień prawa pracy i zabezpieczenia społecznego. Księga Jubileuszowa Profesora Waleriana Sanetry, red. B. Cudowski, J. Iwulski, Wydawnictwo Temida2, Białystok 2013, s. 145).

Nie ulega wątpliwości, że powodowi nie można przypisać żadnych społecznie i moralnie nieakceptowalnych zachowań uzasadniających zastosowanie klauzuli wynikającej z art. 8 kp.

Należy zauważyć, że apelująca, odmawiając powodowi odszkodowania, nie wskazała zasady (zasad) współzycia społecznego przemawiającej za takim rozwiązaniem, poprzestając na stwierdzeniu, że powołanie się przez powoda na szczególną ochronę pracy radnego było sprzeczne ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem przedmiotowego prawa w sytuacji, gdy rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło na podstawie odwołania i nie miało związku z wykonywaniem mandatu radnego.

Podkreślić należy, że w sprawie pozwana nie podnosiła, by przyczyna rozwiązania stosunku pracy leżała po stronie powoda, by była wywołana postępowaniem powoda czy jego stosunkiem do wykonywanej pracy.

W stosunkach pracy obowiązują normy moralno-obyczajowe, które wiążą obie strony, a nie są jedynie zobowiązaniem pracownika wobec pracodawcy. Pracodawcę także wiąże zasada lojalności wobec pracownika. Pogląd powyższy tym bardziej powinien mieć zastosowanie do przypadku rozwiązania niezwłocznego, będącego nadzwyczajnym sposobem rozwiązania umowy o pracę.

W niniejszej sprawie pracodawca nie dosyć, że rozwiązał umowę z pracownikiem szczególnie chronionym, to nie zachował trybu przewidzianego w art. 22 ust. 2 ustawy o samorządzie powiatowym. Przepis ten obligował apelującą, aby przed wręczeniem powodowi aktu odwołującego go ze stanowiska, będącego jednocześnie decyzją o rozwiązaniu z powodem stosunku pracy nawiązanego na podstawie powołania, zwróciła się do Rady Powiatu (...) o wyrażenie przez nią zgody na rozwiązanie z powodem stosunku pracy. Apelująca tego obowiązku ustawowego nie zrealizowała. Następce zwrócenie się do rady powiatu nie konwalidowało niezgodnego z przepisami prawa rozwiązania z powodem stosunku zatrudnienia.

Rozwiązanie stosunku pracy z powodem było prawnie wadliwe, gdyż naruszało bezwzględnie obowiązujący przepis ustawy o samorządzie powiatowym, bowiem ochrona trwałości stosunku pracy radnego nie jest uzależniona od dodatkowych warunków i wiąże się z samym uzyskaniem mandatu.

Podsumowując, ponieważ pozwana nie podniosła skutecznych zarzutów, a sąd okręgowy nie dopatrył się nieważności postępowania, ani naruszeń prawa materialnego, które powinien wziąć pod uwagę z urzędu, apelacja, na podstawie art. 385 kpc, podlegała oddaleniu, o czym orzekł w punkcie 1 sentencji wyroku.

O kosztach postępowania apelacyjnego sąd okręgowy orzekł w punkcie 2 sentencji wyroku w oparciu o art. 108 § 1 zd. 1 kpc w zw. z art. 391 § 1 kpc w zw. z art. 98 § 1, 3 i 4 kpc w zw. z art. 99 kpc, tj. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za

wynik procesu oraz § 2 pkt 5 w zw. § 9 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.).

SSO Mirosław Major SSO Małgorzata Kuźniacka-Praszczyk SSO Przemysław Horak